

۱۳۸۰ / ۱۲ / ۲۰

بسم الله الرحمن الرحيم

خودکاری و رابطه آن با دنباله رودین - شابی رو

توسط

سید عبدالصاحب موسوی

پایان نامه

ارائه شده به دانشکده تحصیلات تکمیلی بعنوان بخشی از فعالیت های
تحصیلی لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

در رشتہ

ریاضی محض

۰۱۶۳۵۲

از

دانشگاه شیراز

شیراز، ایران

ارزیابی و تصویب شده توسط کمیته پایان نامه با درجه: خیلی خوب

امضاء اعضاء کمیته پایان نامه:

..... محسن تقی، دانشیار ریاضی (رئیس کمیته)

..... عبدالعزیز عبدالهی، استادیار ریاضی

..... بهرام خانی‌رباطی، استادیار ریاضی

..... حیدر زاهدزاده‌انی، استادیار ریاضی

شهریورماه ۱۳۸۰

تقدیم به:

پدر بزرگوارم، مادر مهربانم

و

همسر عزیزم

۳۹۶۱۰

سپاسگزاری

بدینوسیله از استادن معظم و دلسوز، آقای دکتر محسن تقی و آقای دکتر عبدالعزیز عبدالهی که در طول مدت تحصیلات دانشگاهیم و همچنین در زمان تکمیل رساله، این حقیر را مورد بذل و الطاف بیدریغ خویش قرار داده‌اند و مرا در این مرحله هدایت و راهنمایی کرده‌اند کمال تشکر و سپاس فراوان دارم. همچنین از اعضای کمیته پایان‌نامه آقای دکتر حیدر زاهدزاده‌انی و آقای دکتر بهرام خانی‌ریاطی که زحمت خواندن پایان‌نامه را بر عهده گرفتند و مرا از تذکرات سودمند خود بهره‌مند ساختند تشکر و قدردانی می‌نمایم. همچنین از خانم نیک‌منش و آقای عبدالی که در تهیه و تنظیم این مقاله همکاری فراوان داشتند کمال تشکر را دارم.

چکیده
خودکاری و رابطه آن با دنباله رودین - شاپی رو
توسط
سید عبدالصاحب موسوی

دنباله گولی - رودین - شاپی رو به صورت زیر تعریف می‌شود

$$\begin{cases} a(0) = 1 \\ a(2n+1) = (-1)^n a(n) \\ a(2n) = a(n), \quad n \geq 0 \end{cases}$$

این مقاله در سه فصل تنظیم شده است.

در فصل اول مقدمه‌ای بر دنباله گولی - رودین - شاپی رو و محاسبات عددی از این دنباله را داریم.

در فصل دوم ثابت می‌کنیم دنباله $\sum_{i=1}^n \frac{S(i)}{\sqrt{n}} \}_{n=1}^{\infty}$ با شرایط $(S(n))$ که از روی دنباله ساخته می‌شود در بازه $[\sqrt{2}, \sqrt{6}]$ چگال است و حدبالایی و حدپایینی از این دنباله

را تعیین می‌کنیم و در مورد چندین نتیجه از آن نتیجه می‌شود بحث می‌کنیم.

در فصل سوم دنباله‌های تعمیم یافته رودین - شاپی رو و خودکاری را بیان و بررسی می‌کنیم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: مقدمه‌ای بر دنباله گولی-رودین-شاپیرو
۴	۱.۱ تعریف دنباله گولی-رودین-شاپیرو
۶	۲.۱ خاصیت اکسترمال
۸	۳.۱ محاسبات عددی و نتایج آن
۹	۴.۱ محاسبات عددی
۱۵	۵.۱ اثبات نتایج حاصل از محاسبات
۲۱	فصل دوم: خواص دنباله $\left\{ \frac{s(n)}{\sqrt{n}} \right\}_{n=1}^{\infty}$
۲۱	۱.۲ کرانداری
۲۸	۲.۲ خاصیت چگالی
۳۷	۳.۲ معرفی چند تابع خاص
۴۸	۴.۲ بررسی تابع $\lambda(x)$
۵۲	فصل سوم: دنباله تعمیم یافته رودین-شاپیرو و خودکاری
۵۲	۱.۳ دنباله‌های خودکار
۵۶	۲.۳ نمایش‌های خطی
۵۸	۳.۳ فرمول جمع‌بندی
۶۶	۴.۳ اثباتی از خاصیت اکسترمال دنباله رودین-شاپیرو
۶۹	۵.۳ دنباله‌های زنجیری
۷۰	۶.۳ ماتریس تغییر وضعیت پیشرو
۷۴	۷.۳ دنباله تعمیم یافته رودین-شاپیرو
۷۶	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی
۷۸	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۸۰	مراجع
	صفحه عنوان و چکیده به زبان انگلیسی

فصل اول

مقدمه‌ای بر دنباله گولی - رودین - شاپی رو^۱

در این فصل ابتدا تعاریف اولیه و محاسبات عددی از این دنباله بیان می‌شود و آنها را اثبات می‌کنیم. بیشتر آنالیزانان هماهنگ بر این باورند که چندجمله‌ای رودین - شاپی رو- (Rudin-Shapiro polynomials) در سال ۱۹۵۱ M.S. Thesis [14] of H. S. Shapiro)

بوجود آمدند. این تا اندازه‌ای درست است. همان طوری که خواهیم دید چندجمله‌ای‌های شاپی رو به درستی به وسیله شاپی رو در حدود سال ۱۹۵۰ بوجود آمدند اما منبع مستقل دیگری بیان می‌کند که این چندجمله‌ای‌ها اثر گولی (Goly) در سال ۱۹۴۹-۱۹۵۱ روی (Infrared spectrometry) شروع کنیم و سپس درباره می‌باشد. باید با اشاره خیلی کوتاه از این (infrared spectrometry) شروع کنیم و سپس درباره موضوع مستقل مبدأ ریاضی (mathematical origin) مربوط به شاپی رو (Shapiro) بحث کنیم.

مارسل گولی (Marcel Goly) جفت‌های (a_0, a_1, \dots, a_d) و (b_0, b_1, \dots, b_d) را دنباله‌های تکمیلی نامناسب تعریف کرد. تعریف گولی می‌تواند مانند $a_k = \pm 1$ و $b_k = \pm 1$ برای همه k ها و دو چندجمله‌ای $B(z) = \sum_{k=0}^d b_k z^k$ و $A(z) = \sum_{k=0}^d a_k z^k$ که در رابطه زیر صدق می‌کند

شکل پذیرد

$$|A(\epsilon^{it})|^2 + |B(\epsilon^{it})|^2 = 2d + 2.$$

دنباله‌های گولی (Goly) بطور گسترده بوسیله مهندسین مطالعه شده است و جدیدترین تحقیق درباره این موضوع در سال ۱۹۹۱ بوسیله کرور (M. Kervaire) و ایلیاهو (S. Eliahou) و

Goly-Rudin-Shapiro^۱

سفری (B. Saffari) انجام شده است.

البته چندجمله‌ای‌های رودین-شپیرو (Rudin-Shapiro) حالت‌های خاصی از جفت چندجمله‌ای‌های گولی ($(A(z), B(z))$) هستند و بعضی از خواص آنها برای گولی شناخته شده بود. اما همه تحقیقاتی که گولی (Goly) و پیروانش انجام می‌دادند حالت ترکیب داشت. هیچ تحلیلی در برگیرنده کارشان نمی‌شد و آنها (Shapiro and Followers) تا سال ۱۹۸۵ از موازی بودن شاخه‌های ریاضی ناگاه بودند به همین روش B. Saffari، S. Eliahou، M. Kervaire قسمت عمدی از کارهای ترکیبی را در سال ۱۹۸۴ تا ۱۹۸۷ کشف کردند و تنها در اگوست سال ۱۹۸۷ بود که متوجه کار گولی (Goly) و پیروانش شدند.

اصل ریاضی (Shapiro, 1950-1951, Rudin rediscover 1959)

این ریاضی (آنالیز) تاریخچه خیلی پیچیده‌ای دارد. در سال آکادمیک ۱۹۴۹ تا ۱۹۵۰ هارولد M.I.T (D. J. Newman) در گفتگوهای بحث‌انگیزی با مریدان داشتند. این بحث درباره قضیه (Fejer-Riesz Theorem) روی چندجمله‌ای‌های مثلثاتی نامنفی (non-negative trigonometric polynomials) بود که منجر به اثبات نتایج آنالیزی خیلی خوبی بر روی چندجمله‌ای‌ها شد که آنها را جفت چندجمله‌ای رودین-شپیرو (P_m, Q_m) می‌نامیم.

در سال آکادمیک ۱۹۵۰ تا ۱۹۵۱، در طول دوره فارغ‌التحصیلی در M.I.T با شرکت شپیرو (Raphael Salem) و نیومن (D. J. Newman) و پروفسور رافل سالم (H. S. Shapiro) چندجمله‌ای‌های تک مدولی (unimodular polynomials) $P(z) = \sum_{k=0}^N c_k z^k$ را در نظر گرفتند و ثابت کردند که قضایای قدیمی از برنستین (Bernstein. 1914) و هاردی لیتلwood (Hardy-Littlewood. 1916) مثالهایی از چندجمله‌ای‌های تک مدولی از هر درجه‌ای را مهیا

می‌کند با

$$\max_{0 \leq t \leq \pi} |P(e^{it})| \leq c(N+1)^{\frac{1}{N}},$$

که c مقداری کاملاً ثابت است. سلم (Salem) مذکور شد که مسئله وجود P در مورد چندجمله‌ایهای $1 \pm \text{هنوز باز}$ است.

در نتیجه آن شاپیرو (Shapiro) فوراً به سلم (Salem) گفت که چندجمله‌ای با ثابت $\sqrt{2}$ به مسئله فقط برای درجه‌ای به شکل $1 - 2^m = N$ جواب می‌دهد در قضیه‌های بعدی شاپیرو (Shapiro) نتیجه‌اش را برای همه درجه‌های N بسط داد اما به جای $c = \sqrt{2}$ ثابت کرد (cf. Shapiro's M.S. Thesis [14], 1951). $c = 2 + \sqrt{2}$

در سال ۱۹۵۳ خلاصه کوتاهی از کار شاپیرو (Shapiro) بر روی مسئله سلم (Salem) روش شد ولی متأسفانه شاپیرو (Shapiro) رساله دکترا را منتشر نکرد. [۱۵]

بنابراین در سالن ۱۹۵۸، شاپیرو همان مسئله را برای آنالیز فوريه به والتر رودین (Walter Rudin) پیشنهاد کرد و او راه حلی [۱۰] خیلی شبیه به ساختار شاپیرو تهیه کرد که مقدار ثابت $c = 2 + \sqrt{2}$ به دست آورد که از مقدار ثابت شاپیرو ضعیفتر است. و در سال ۱۹۵۱ والتر رودین (Walter Rudin) متوجه شد که جوابش کشف مجددی از نتایج شاپیرو است و آن را در [۱۰] با رضایت شاپیرو همراه با چند مسئله دیگر منتشر کرد.

در آوریل ۱۹۹۱ (April, 1991) مهمترین نتیجه‌ای که روی c انتشار یافت این است که $c = \sqrt{2}$ اما شاپیرو گمان کرد که این نتیجه خواهایند نیست. بهترین c ممکن، به احتمال قوی $1/4 < c <$ است.

اگر ما مسئله اکسترمال سلم (Salem's external problem) را روی چندجمله‌ایهای $1 \pm \epsilon$ اصلاح کنیم با قرارداد کردن این موضوع که چندجمله‌ای P جمع پسین چند سری توانی ثابت است که مقدار c به طور مؤثر تغییر می‌کند.

$c = \sqrt{6} = 2/\sqrt{446000}$ و $c = (2 + \sqrt{2})\sqrt{\frac{2}{5}} = 2/\sqrt{644000}$ بهترین نتیجه شناخته شده

است اما همچنین بهترین c ممکن ناشناخته است.

۱.۱ تعریف دنباله گولی-رودین-شاپیرو^{*}

دنباله گولی-رودین-شاپیرو $\{a(n)\}_{n=0}^{\infty}$ به صورت

$$\begin{cases} a(0) = 1 \\ a(2n+1) = (-1)^n a(n) \\ a(2n) = a(n), \quad n \geq 0 \end{cases}$$

تعریف می‌شود.

۱.۱.۱: دنباله‌های $\{S(n)\}_{n=0}^{\infty}$ و $\{t(n)\}_{n=0}^{\infty}$ روی دنباله گولی-رودین-شاپیرو

به صورت زیر تعریف می‌شوند.

$$S(n) = \sum_{k=0}^n a(k) \quad . \quad t(n) = \sum_{k=0}^n (-1)^k a(k)$$

بعضی از مقادیر این دنباله‌ها در جدول (۱.۱.۱) زیر نشان داده شده است.

با توجه به جدول زیر مقادیر دنباله $\{a(n)\}_{n=0}^{\infty}$ همواره -1 و 1 می‌باشد و چون 1

بنابراین شرط لازم و کافی برای اینکه $S(n)$ زوج باشد آن است که n فرد باشد.

Goly-Rudin-Shapiro^{*}

n	$a(n)$	$t(n)$	$S(n)$	n	$a(n)$	$t(n)$	$S(n)$
۰	۱	۱	۱	۸	۱	۱	۵
۱	۱	۰	۲	۹	۱	۰	۶
۲	۱	۱	۳	۱۰	۱	۱	۷
۳	-۱	۲	۲	۱۱	-۱	۲	۶
۴	۱	۳	۳	۱۲	-۱	۱	۵
۵	۱	۲	۴	۱۳	-۱	۲	۴
۶	-۱	۱	۳	۱۴	۱	۳	۵
۷	۱	۰	۴	۱۵	-۱	۴	۴

جدول (۱.۱.۱)

۲.۱.۱ قضیه: اگر 1 یا 0 و $k \geq 0$ باشد آنگاه $n = \sum_{r=0}^k \varepsilon_r 2^r$ و $\sum_{r=0}^{k-1} \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}$ همچنین $a(n) = (-1)^{\sum_{r=0}^{k-1} \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}}$

اثبات: با استفاده از استقراء روی k قضیه را ثابت می‌کنیم

برای $0 \leq k \leq n = \varepsilon_0 + \varepsilon_1 2 + \dots + \varepsilon_k 2^k$ که در آن $\varepsilon_0 = 0$ یا 1 یا 0 بنا براین $\varepsilon_0 \varepsilon_1 = 0$ و همچنین

$n = 1$ یا 0 و حکم درست می‌باشد

فرض کنیم $n = \sum_{r=0}^{k+1} \varepsilon_r 2^r$ و قضیه برای مقدار k برقرار باشد.

اگر $\varepsilon_0 = 0$ آنگاه n زوج است و داریم

$$\begin{aligned} n &= \sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^r = 2 \sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1} \\ \implies a(n) &= a(2 \sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1}) \\ &= a(\sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= (-1)^{\sum_{r=1}^k \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}} = (-1)^{\sum_{r=0}^k \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}} \\
\implies a(n) &= (-1)^{\sum_{r=0}^k \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}}.
\end{aligned}$$

اگر ε آنگاه n فرد است و داریم

$$\begin{aligned}
n &= 1 + \sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^r = 1 + 2 \sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1} \\
\implies a(n) &= a(1 + 2 \sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1}) = (-1)^{\sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1}} a(\sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1}) \\
&= (-1)^{\varepsilon_1} a(\sum_{r=1}^{k+1} \varepsilon_r 2^{r-1}) = (-1)^{\varepsilon_1} (-1)^{\sum_{r=1}^k \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}} \\
&= (-1)^{\varepsilon_1 \varepsilon_2} (-1)^{\sum_{r=1}^k \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}} = (-1)^{\sum_{r=0}^k \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}} \\
\implies a(n) &= (-1)^{\sum_{r=0}^k \varepsilon_r \varepsilon_{r+1}}.
\end{aligned}$$

این قضیه بیان می‌دارد که هرگاه n در مبنای ۲ باشد می‌توان به راحتی مقدار $a(n)$ را محاسبه کرد.

۱.۱.۳ مثال: اگر $n = 115$ آنگاه $(115)_2$ از رابطه زیر به دست می‌آید

$$115 = (1110011)_2 \implies a(115) = (-1)^7 = -1$$

۲. خاصیت اکسترمال

چند جمله‌ای $p_N(z) = \sum_{n < N} \varepsilon_n z^n$ را در نظر می‌گیریم که در آن به ازای هر عدد صحیح n و $\varepsilon_n \in \{-1, +1\}$ قرار می‌دهیم.

$$\|P_N\|_\infty = \max_{|z|=1} |P_N(z)|$$

یک محاسبه مستقیم به ما می‌دهد که

$$\|P_N\|_\infty \geq \sqrt{N} = \|P_N\|_2.$$

۲.۱.۱ قضیه: دنباله‌ای مانند $\{\varepsilon_n\}$ وجود دارد با شرایط $1 - \varepsilon_n = 1$ به طوری که

$$\left| \sum_{n=1}^N \varepsilon_n e^{in\theta} \right| < 5N^{1/2} = 5\sqrt{N} \quad (0 \leq \theta < 2\pi; N = 1, 2, 3, \dots).$$

اثبات: قرار می‌دهیم $P_k(x) = Q_k(x) = x$ را به صورت زیر

تعریف می‌کنیم

$$\begin{cases} p_{k+1}(x) = p_k(x) + x^{2^k} Q_k(x), \\ Q_{k+1}(x) = p_k(x) - x^{2^k} Q_k(x). \end{cases} \quad (k = 0, 1, 2, 3, \dots)$$

اگر آنگاه به ازای هر عدد صحیح n و $1 - \varepsilon_n = 1$ داریم:

$$\|p_k\|_\infty = \max_{|z|=1} |p_k(z)|$$

حال اگر $p_k(e^{i\theta})$ به صورت فوق تعریف شده باشد و $N = 2^k$ و p_k مجموع جزئی از 1

باشد آنگاه برای $|x| = 1$ داریم.

$$\begin{aligned} |p_{k+1}(x)|^r + |Q_{k+1}(x)|^r &= |p_k(x) + x^{2^k} Q_k(x)|^r + |p_k(x) - x^{2^k} Q_k(x)|^r \\ &= 2|p_k(x)|^r + 2|Q_k(x)|^r. \end{aligned}$$

و از طرفی چون $|P_k(x)|^r + |Q_k(x)|^r = 2$ نتیجه می‌گیریم که:

$$|p_k(e^{i\theta})|^r + |Q_k(e^{i\theta})|^r = 2^{k+1}$$

آنگاه

$$|p_k(e^{i\theta})| \leq 2^{k+1} \cdot 2^{k+1}.$$

اگر $S_n(p_k)$ و $S_n(Q_k)$ مجموع جزئی مرتبه n از p_k و Q_k باشند آنگاه برای هر

داریم.

$$\left. \begin{array}{l} |S_n(p_k)(e^{i\theta})| \\ |S_n(Q_k)(e^{i\theta})| \end{array} \right\} \leq (2 + 2^{1/2}) 2^{k/2} \quad (k = 0, 1, 2, \dots)$$

اگر $0 = k$ باشد آنگاه درستی رابطه فوق واضح است و فرض کنیم رابطه برای هر k برقرار باشد و

فرض کنیم $S_n(Q_{k+1})$ و $S_n(P_{k+1})$ برای هر $1 \leq n \leq 2^{k+1}$ برقرار باشد اگر $n \leq 2^k$ آنگاه

$$|S_n(p_{k+1})| = |S_n(Q_{k+1})| = |S_n(P_k)| < (2 + 2^{1/2}) 2^{\frac{(k+1)}{2}}$$

اگر $2^k \leq n \leq 2^{k+1}$ آنگاه

$$|S_n(P_{k+1})| \leq |p_k| + |S_{n-2}(Q_k)| \leq 2^{\frac{(k+1)}{2}} + (2 + 2^{\frac{1}{2}}) 2^{k/2}$$

$$= (2 + 2^{\frac{1}{2}}) 2^{\frac{k+1}{2}}.$$

و به همین ترتیب برای $|S_n(Q_{k+1})|$ برقرارست

حال اگر $2^{k-1} \leq N \leq 2^k$ آنگاه

$$|S_N(p_k)(\epsilon^{i\theta})| \leq (2 + 2^{\frac{1}{2}}) 2^{\frac{k}{2}} \leq 2(1 + 2^{\frac{1}{2}}) N^{1/2} < 5N^{1/2}$$

۳.۱ محاسبات عددی و نتایج آن

۱.۲.۱ تعریف: $S(k)$ - مقدار در نقطه $n = k$ می‌گریم. که k عددی حسابی است.

۱.۳.۱ تعریف: گوئیم دنباله $\{S(n)\}_{n=1}^{\infty}$ در نقطه n ، دارای ماکریم موضعی بر بازه

$$n \in I_k \text{ است هرگاه برای هر } I_k = [4^k, 4^{k+1} - 1]$$

$$S(n_+) \geq S(n)$$

۲.۳.۱ اکسترمم‌های موضعی دنباله $\{a(n)\}_{n=1}^{\infty}$

مقادیر $S(n)$ بآزای $n = 0, 1, 2, \dots, 63$ در جدول (۱.۲.۱) نشان داده شده است و

اکسترمم‌های موضعی آن قابل مشاهده است به عنوان مثال ۳-مقدار و ۲-مقدار به ترتیب ماکریم

و مینیمم موضعی در نقاط $n = 2$ و $n = 3$ می‌باشد.

n	$S(n)$	n	$S(n)$	n	$S(n)$	n	$S(n)$
۰	۱	۱۷	۶	۳۳	۱۰	۴۹	۱۰
۱	۲	۱۸	۷	۳۴	۱۱	۵۰	۹
۲	۳	۱۹	۶	۳۵	۱۰	۵۱	۱۰
۳	۲	۲۰	۷	۳۶	۱۱	۵۲	۹
۴	۳	۲۱	۸	۳۷	۱۲	۵۳	۸
۵	۴	۲۲	۷	۳۸	۱۱	۵۴	۹
۶	۳	۲۳	۸	۳۹	۱۲	۵۵	۸
۷	۴	۲۴	۷	۴۰	۱۳	۵۶	۹
۸	۵	۲۵	۶	۴۱	۱۴	۵۷	۱۰
۹	۶	۲۶	۵	۴۲	۱۵	۵۸	۱۱
۱۰	۷	۲۷	۶	۴۳	۱۴	۵۹	۱۰
۱۱	۶	۲۸	۷	۴۴	۱۳	۶۰	۹
۱۲	۵	۲۹	۸	۴۵	۱۲	۶۱	۸
۱۳	۴	۳۰	۷	۴۶	۱۳	۶۲	۹
۱۴	۵	۳۱	۸	۴۷	۱۲	۶۳	۸
۱۵	۴	۳۲	۹	۴۸	۱۱		
۱۶	۵						

جدول (۱.۲.۱)

۴.۱ محاسبات عددی

با توجه به جدول (۱.۲.۱) در فصل اول مشاهده می شود که ۳- مقدار، ۷- مقدار و ۱۵- مقدار،

ماکریمه‌های موضعی به ترتیب در نقاط ۲، ۱۰ و ۴۲ هستند و همچنین ۳-مقدار و ۵-مقدار مینیمم‌های موضعی به ترتیب در نقاط ۶ و ۲۶ می‌باشند.

قرار می‌دهیم:

$$M_0 = 2, \quad M_1 = 10, \quad M_2 = 42, \quad m_1 = 6, \quad m_2 = 26$$

با در نظر گرفتن ۵-مقدارهای ماکریم و مینیمم این نقاط و n -مقدارهای متناظر با آنها و چند نقطه دیگر ۳۱، ۶۳، ۱۲۷، ۹، ۱۷، ۲۳، ۲۶ به ترتیب متناظر با n -مقدارهای $M_3 = 170$ ، $M_4 = 682$ ، $M_5 = 2730$ و $m_3 = 106$ ، $m_4 = 1706$ ، $m_5 = 170$ انتظار می‌رود که داشته باشیم:

: ۱.۴.۱

$$\left\{ \begin{array}{l} M_{k+1} = 4M_k + 2, \quad M_0 = 2 \\ S(M_k) = 2^{k+1} - 1, \quad k \geq 0 \end{array} \right. \quad \text{و} \quad \left\{ \begin{array}{l} m_{k+1} = 4m_k + 2, \quad m_1 = 6 \\ S(m_k) = 2^k + 1, \quad k \geq 1 \end{array} \right.$$

از محاسبات بیان شده می‌توان دریافت:

$$\begin{aligned} M_0 &= \frac{2(2^1 - 1)}{3}, \quad M_1 = \frac{2(2^{1+1} - 1)}{3}, \quad M_2 = \frac{2(2^{2+1} - 1)}{3}, \\ M_3 &= \frac{2(2^{3+1} - 1)}{3}, \quad \dots, \quad M_k = \frac{2(2^{k+1} - 1)}{3}, \dots \\ m_1 &= \frac{(5 \cdot 4^1 - 2)}{3}, \quad m_2 = \frac{(5 \cdot 4^2 - 2)}{3}, \\ m_3 &= \frac{(5 \cdot 4^3 - 2)}{3}, \quad \dots, \quad m_k = \frac{(5 \cdot 4^k - 2)}{3}, \dots \end{aligned}$$

اثبات: اثبات به استقراء روی n

$$\left\{ \begin{array}{l} m_{n+1} = 4m_n + 2 \quad m_1 = 6 \\ m_n = \frac{5(4^n) - 2}{3} \quad (n \geq 1) \end{array} \right.$$

دنباله بازگشتی ۲ $m_1 = 6$ با شرط $m_{n+1} = 4m_n + 2$ تعریف شده است ثابت می‌کنیم

$$m_n = \frac{5(4^n) - 2}{3}$$